

Lek je proizvod koji sadrži supstancu ili kombinaciju supstanci proizvedenih i namenjenih za lečenje ili sprečavanje bolesti kod ljudi ili životinja, postavljenje dijagnoze, poboljšanje promjene fizioloških funkcija, kao i postizanje drugih medicinskih opravdanih ciljeva.

Pronalaženjem i uvođenjem u terapiju novih lekovitih supstanci, nagli razvoj tehnike i softverskih sistema uslovljavaju novi pristup u analitici lekova. Ispitivanje i kontrola kvaliteta lekovitih supstanci, pomoćnih supstanci i farmaceutskih preparata obuhvata kvalitativnu analizu, kvantitativnu analizu, praćenje stabilnosti lekovite supstance i ispitivanje nečistoće. Danas su istraživanja u najvećoj meri usmerena na ispitivanje nečistoća u farmaceutskim sirovinama i praćenje stabilnosti lekovite supstance u farmaceutskim preparatima u određenom vremenskom intervalu.

Farmaceutski preparat odnosno farmaceutska sirovina mora da odgovara svim zahtevima ispitivanja kose propisuje farmakopeja u toku celog roka trajanja (roka upotrebe). O naznačenom roku trajanja bilo kog preparata odlučuje ovlašćena ustanova na osnovu oglada koji se, pre svega, odnose na stabilnost farmaceutskog preparata.

Stabilizacija lekova i propisi farmakopeja

Stabilnost je osnovni zahtev koji se postavlja za jedan farmaceutski preparat. Danas je jedan od najvažnijih zadataka farmaceuta u oficini i industriji da izradi lek i lekoviti preparat koji se može duže vremena održati. Da bi mogao da odgovori ovom zadatku, on mora da poznaje zahteve o stabilnosti leka kao i raznovrsne uticaje i zbivanja koja škode njegovoj postojanosti.

Ranije se nije poklanjala velika pažnjastabilnosti leka, jer se smatralo da ga pacijent brže utroši. Lek kada dođe u organizam treba da razvije punu terapeutsku aktivnost, i zato lek treba da bude stabilan. Danas se postavlja sledeći zahtev za stabilnost lekova: lekovi izrađeni u apoteci imaju granicu čuvanja od 4 do 6 meseci. Industrijski proizvedeni lekovi moraju biti stabilni od 3 do 5 godina. Lekovi čija je stabilnost ispod 3 godine moraju imati naznačen datum trajnosti leka.

Smatra se stabilnim onaj lek, koji od trenutka proizvodnje do trenutka upotrebe ne izgubi više od 10% od svoje aktivnosti, odnosno da

.....**NAMERNO UKLONJEN DEO TEKSTA**.....

kaže da se izrađuju ex tempore, to znači da se rade sveže po potrebi, odnosno kada dođe recept sa takvim lekom, a lekovi za koje farmakopeja kaže da se rade po potrebi, znači da farmaceut može lek pripremiti u većoj količini ako se taj lek u kraju gde farmaceut radi troši stalno, pa će se utrošiti u dozvoljenom vremenu.

Da bi lekovi zadržali svoju punu terapeutsku aktivnost moraju se propisno čuvati. Farmakopeja daje propis za čuvanje lekova osetljivih na svetlost i kaže da se čuvaju zaštićeni od svetlosti u tamnim bocama, ili zavijeni u taman papir. Lako isparljivi lekovi čuvaju se dobro zatvoreni i na temperaturi do 25°C. Zapaljivi lekovi čuvaju se odvojeno od ostalih, a u većim količinama izvan zgrade u lagumima, dobro zaključanim metalnim vratima, sa rastresitim krovom i dobro maskirani. Male količine lako isparljivih lekova čuvaju se u podrumu gde je temperatura oko 8 stepeni.

----- **OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU.** -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com